Nᴇʀ 130

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Poniedziałek dnia 29 Października v. s. 1828 Roku.

Wiadomości Krajowe.

Sankt-Petersburg, dnia 20 października.

(z Gazety Senackiey).

Przez naywyższy doplomat pod dniem 21 sierpnia, w Odessie datowany, Jenerał porucznik *Zass*, naczelnik 8mey dywizyi pieszey, w nagrodę wzorowego męztwa i rostropnych rozporządzeń, okazywanych przez cały ciąg teraźnieyszey woyny, a szczególniey w działaniach przeciwko nieprzyjacielowi w dniach 16 i 17 lipca pod *Szumlą*, gdzie osobistą obecnością Jenerał ten z odznaczającą się gorliwością zagrzewał swych podkomendnych, nayłaskawiey jest mianowany kawalerem orderu *ś. Równego z Apostołami Xiążęcia Włodzimierza* 2giey klassy.

— Przez Naywyższy reskrypt, datowany w obozie pod Szumlą dnia 18 lipca, Jenerał-Adjutant *Kisielew*, nayłaskawiey udarowany został złotą szpadą, ozdobioną brylantami z napisem *za waleczność*, w nagrodę odznaczającego się męztwa, niespracowaney czynności, umiejętności i roztropnych rozporządzeń, w bitwach z Turkami dnia 8 i 16 lipca pod twierdzą *Szumlą*.

— Przez Naywyższe Ukazy do Kapituły Rossyyskich Orderów z dnia 19 lipca, w obozie pod Szumlą, za odznaczające się męztwo udarowani są: Jenerał-major Xiążę *Gorczakow 3ci*, w bitwach pod tąż twierdzą d. 8, 16 i 17go t. m. i Jenerał-major *Perowski*, w czasie oblężenia i zdobycia twierdzy Anapy, Nayłaskawiey udarowani złotemi szpadami z napisem *za waleczność;* a kawalerami orderu ś. *Anny* 4tey klassy, za waleczność okazaną w czasie oblężenia i zdobycia twierdzy Anapy, podporucznicy półków strzeleckich, 13go *Dokudowski* i 14go *Laudański*.

(Journal de St. Petersbourg).

— Towarzystwo gospodarstwa wieyskiego Białoruskie, zapewniwszy się o postępach, jakie odnieśli uczniowie szkoły, założoney przez Cesarskie Towarzystwo Gospodarstwa wieyskiego w Moskwie, postanowiło otworzyć folwark wzorowy, podobny temu, który się znayduje u bram dawney stolicy.

—Podług obserwacyy, robionych w Irkucku, zima zeszła była jedną z naytęższych, jakie tam zapamiętają. Od d. 30 października, termometr Réaumura zniżony był na 29° pod zero, a po 23 listopada, jeszcze spadł do 32°. Mróz ten nadzwyczayny trwał prawie bez zmiany do d. 6 marca r. b. D. 23 i 25 stycznia, alkohol opadł był niżey 44°, na którym punkcie kończy się podziałka termometryczna. Wedle uwag mieszkańców tey krainy, puszczenia lodów na Lenie spodziewano się dopiero około pierwszych dni maja.

— Wywóz zboża z Odessy, morzem, jest dozwolony dla opatrywania w żywność woyska, i odbywać się będzie stosownie do regulamentów, przepisanych dla handlu portów rossyyskich pomiędzy sobą, z warunkiem, aby wysyłający składali świadectwa o dostawieniu transportu na mieysce przeznaczenia.

Żyrowice dnia 7 października 1828 roku.

W skutek dobroczynney woli Nayjaśnieyszego Wszech Rossyy Imperatora Nikołaja I, aby celem podźwignienia oświecenia w Duchowieństwie Greko-słowiańskiem z Kościołem Rzymskim zjednoczoném, dla dwóch dyecezyy tegoż Duchowieństwa, Białoruskiey i Litewskiey, były dwa osobne Duchowne Seminarya, szkoły niższe i jedna Akademia w Połocku. Dziś w Żyrowicach przy Katedrze dyecezyi Litewskiey, uroczyste otwarcie Duchownego dyecezalnego Seminaryum i szkoły niższey nastąpiło tym porządkiem. Zaczęto tę uroczystość od wezwania łaski Ducha ś. przy odprawieniu służby Bożey w Cerkwi katedralney: podczas którey Magister ś. Teologii nauczyciel Teologii Pasterskiey i Homiletyki X. *Ferdynand Homolicki* miał kazanie o potrzebie oświecenia rozumu w rzeczach wiary i obyczajów. Po skończonem nabożeństwie JW. Cywilny Grodzieński Gubernator i Kawaler *Bobiatyński* i JW. Marszałek powiatu Słonimskiego i Kawaler *Broński*, z licznèm gronem osób duchownego i świeckiego stanu, udali się do izby na publiczne posiedzenie, któro JWJX. Wikaryusz w rzeczach duchownych Litewskiey dyecezyi, starszy katedralny Protojerey i Kawaler *Antoni Tupalski* naprzód zagaił mową o niedostateczności krajowych Grekounickich Seminaryy i o nowozałożoney teraźnieyszey i hoynie uposażoney szczodrotą Monarszą dla duchowney młodzieży szkole; a ztąd wziął powód do wynurzenia nayżywszych uczuć wdzięczności ku Nayjaśnieyszemu Panu i do pobudzenia obecney duchowney młodzieży: aby ta ćwicząc się w nauce Religii i w dobrych obyczajach, sposobiła się na usługę Ołtarza i Tronu, a tém samem stała się godną wielkich Monarszych dobrodzieystw. Potém JWJX. Rektor Seminaryum i Kawaler *Zubko*, miał rzecz o potrzebie oświecenia unickiego świeckiego duchowieństwa, jako wpływającego naybliżey na instrukcyą nayniższey klassy ludu; gdzie oraz wyłożył: jak bydź powinna edukacya duchowney szkoły do Ustaw N a y w y ż e y potwierdzonych zastosowana; jaki jest etat i jacy są nauczyciele teyże szkoły. Nakoniec były czytane dwie rozprawy: jedna w języku łacińskim przez Magistra ś. Teologii, Inspektora i nauczyciela Teologii dogmatyczney, X. *Hołłubowicza*, o pożytku nauk teologicznych: wtóra w języku rossyyskim przez Kandydata filozofii, nauczyciela języka Łacińskiego i Rossyyskiego X. *Jarzyńskiego*, Zakonu ś. Bazylego W. Zakończył posiedzenie JWJX. Wikaryusz życzeniem długiego i szczęśliwego Panowania Nayjaśnieyszemu Cesarzowi Nikołajowi I. przy trzykrotném powtórzeniu śpiewu: *Mnohaja Leta*.

Na utrzymanie tak duchownego Seminaryum, jako i szkoły niższey przeznaczono etatem na rok po rubli assygnacyynych 42,540. Uczniów na koszcie skarbowym ma się utrzymywać 140. Osoby etat składające, są: Rektor Seminaryum, Inspektor i 2 jego pomocników, 8 nauczycielów Seminaryum i 4 nauczycielów szkoły niższey, Bibliotekarz, Metr śpiewów, Sekretarz rządu szkolnego i dwóch kancellarzystów, lekarz i ekonom.

Tyflis dnia 26 września.

(z Pszczoły Północney.)

Według ostatnich otrzymanych tu wiadomości, główna kwatera Korpusu działającego, do

dnia 14 września, znaydowała się w Achałcychu; dnia 14 JW. Hrabia *Paskiewicz* Erywański udał się do Ardaganu.

Pokazuje się z listów prywatnych, że w Paszaliku-Achałcychskim panuje dotąd zupełna spokoyność. Zaufanie mieszkańców w naszych woyskach, godne jest uwagi po okropnościach szturmu Achałcychu, przychodzi do tego stopnia, że bezbronne kobiéty spokoynie przechodzą z jedney wioski do drugiey. To przeświadczenie, jak dalece upowszechniła się w samey Azyi, a nawet w mieyscach rozboyniczych, jakiemi są okolice Achałcychu, ta opinia iż Ruscy, straszni w bitwie, ofiarują zawsze litość i opiekę dla zwyciężonych. Takie przekonanie, które się rozciągnęło we wszystkich mieyscach, kędy przechodziły nasze woyska, służy za naylepszą pochwałę karności Korpusu Kaukazkiego.

Gromy, rozniesione przez Rossyyski oręż, tak mocny wpływ sprawują, że w lasach Bordżomskich i rozpadlinach skał, znanych przedtém z grabieży i łupieztwa, panuje teraz zupełne bezpieczeństwo. Sam jeden podróżny z przewodnikiem spokoynie przejeżdża przez te lasy, nawet nocą, bez wszelkiey bojaźni. W wąwozie Bordżomskim, gdzie dotąd jedna tylko była ścieżka rozboynicza, idąca po urwiskach pionowych, po którey zaledwo ze drżeniem mógł przebierać się jeździec konny, teraz, staraniem posłanego przez Dowódzcę korpusu, Podpółkownika *Despecho*, urządzona prędzey niż we trzy tygodnie, jest bardzo dobra, równa droga, którą, wyłączając niektóre mieysca ciasne do obmijania, wszelkie ciężary i ogromne obozy wygodnie przechodzą.

Obchod Woyskowy.

(z Pszczoły Północ ney).

Dnia 10 września, Sztabs-Kapitan Gwardyi *Operman*, który, będąc Adjutantem Hrabiego *Paskiewicza* Erywańskiego, posłany był do Cesarza Jegomości z uwiadomieniem o wzięciu twierdzy Karsu, przybył do Achałcychu Adjutantem bokowym Nayjaśnieyszego Cesarza, i przywiózł P. Dowódcy Korpusu Nayłaskawsze Reskrypta: o mianowaniu go Szefem półku Szyrwańskiego piechoty, o pozwoleniu jemu wybrać dwa działa ze wziętych u nieprzyjaciela w Karsu, i o mianowaniu córki jego, Hrabianki Alexandry Iwanówny, Freyliną Dworu Nayjaśnieyszych Cesarzowych.

Pochlebne wyrazy Reskryptów i woyskowe nagrody, z takiém odznaczeniem odpowiadające czynom, za które były naznaczone, dowodzą szczególnieyszey przychylności Nayjaśnieyszego Cesarza ku Hrabiemu *Paskiewiczowi Erywańskiemu*. Dzień 11 b. m. przeznaczony na ogłoszenie łaski Monarchy, oznamienowany został obchodem, wydanym dla półku Szyrwańskiego przez Hrabiego.

Umieściłem w swoich zapisach szczegóły tego obchodu, ożywionego działaniem uczuć i sławnych pamiątek, w tém przekonaniu, że podobne opisanie będzie przyjęte z zadowoleniem. W wyłożeniu tego, com widział, słyszał i czuł w dniu tey uroczystości, zachowałem ścisłą dokładność historyczną.

Dnia 11 zrana, kiedym się stawił przed Dowódzcą Korpusu, pokoy do przyjęcia napełniony był Jenerałami, Sztabs i Ober-Oficerami, Xiążętami Gruzyyskimi i Szlachtą, znaydującą się przy woyskach działających, starszyzną nowo podbitego Paszaliku Tureckiego i przednieyszemi z żyjących Chrześcian w Achałcychu. Wtenczas, kiedy wszedłem, Hrabia, wśród żywego uniesienia się uczuciem wdzięczności, uwiadomił Azyanów o otrzymanych przezeń nowych oznakach Monarszey ku niemu przychylności; dał im poznać, jak drogo cenią Europeyczykowie nagrody, które powinny bydź dla potomków zakładem znamienitych czynów ich przodków.

Oczy wielu, osobliwie młodzieży, zapałały się żądzą sławy; innych twarze spokoynie wyrażały uszanowanie, zgodne z wyrazami Naczelnika.

Tymczasem wszystko było w ruchu: czynne uwijanie się podchodzących z winszowaniem do oficerów Szyrwańskich; ukontentowanie z jakiém ci ostatni je przyymowali; szczęśliwe usposobienie umysłów; słowem: wszystko, zdawało się przyczyniać powszechney radości.

Nastąpił czas spełnienia obrzędu religiynego; wyszedł Hrabia, i wszyscy za nim.

Półk Szyrwański utrzymuje załogę w Achałcychu; dnia 11, jako w dzień świąteczny dla Szyrwańców, byli oni wolni od wszelkiego obowiązku; wartę zajął półk inny, który przybył z obozu.

Naydogodnieysze mieysce do parady cerkiewney przedstawia w Achałcychu dziedziniec meczetu Achmedowego (*), na środku którego postawione były trzy ołtarze z obrazami świętych. Półk Szyrwański stał pod bronią około tych ołtarzow; Dowódca Korpusu wszedł do kwadratu z całym orszakiem; oddano mu cześć powinną. Kiedy umilkł dzwięk muzyki i bębnów, Hrabia *Paskiewicz* Erywański zebranemu półkowi objawił Wolę Naywyższą temi słowy: „Dzieci! „Cesarzowi Jegomości podobało się mianować mię „waszym Szefem. Wdzięczen łaskom Cesarza, „pysznię się tym nowym zaszczytem, który zbliża „mię do was, Szyrwani!" Grzmiące *Ura!* rozeszło się po wszystkich szeregach. Szyrwańcy trzymali broń do prezentowania; na twarzy każdego żołnierza można było postrzedz, że to wykrzykiwanie było skutkiem serdecznego uniesienia. Hrabia mocno był poruszony; na obliczach wszystkich przytomnych malowały się uczucia, które każdym władały. Po niejakiém milczeniu Hrabia przemówił: „Dzieci! pomodlmy się za zdrowie Cesarza Pana." Zakomenderowano na modlitwę. Szyrwani broń spuścili. Jeden ze Sztab-Oficerów przeczytał Nayłaskawszy Reskrypt, z dnia 20 sierpnia, przez który Hrabia *Paskiewicz* Erywański mianowany Szefem półku Szyrwańskiego. Mocne i pochlebne wyrazy Reskryptu powiększyły w sercach naszych tkliwe uczucia. Przy czytaniu tych ostatnich słów: „Ja zupełnie jestem przekonany, że przez to jeszcze się podwoi gorliwość wasza w poniesieniu trudów dla sławy i pożytku Oyczyzny." Wszystkie twarze obróciły się ku murom twierdzy i okolicznym wyniosłościom, poświadczającym o niedawnych niezapomnianych czynach wodza Kaukazkiego. Co lepiey mogło odpowiadać nadziejom Monarchy, jak objawienie, pośród warowni Achałcychu, Naymiłościwszego Reskryptu, za podbicie Karsu, Achałkałaku i Chertwisu? Mimowolne poruszenie podało to do uwagi obecnym.

Zaledwo się poczęło nabożeństwo, gdy dał się postrzedz poruszający widok, tak jasno wykazujący ducha żołnierza Ruskiego, w którym srogość woyny nie może zachwiać zasady pobożności, wpojoney weń od samego dzieciństwa przez dobry przykład domowego życia. Pogromcy Achałcychu, przyjaciel przyjacielowi broń składając, wychodzili koleją z szeregów, i, w serdecznem rozczuleniu, oddawali cześć obrazom. Wkrótce, przed ołtarzami zapaliły się szczere ofiary walecznych wojowników. Ten tylko może naznaczyć prawdziwą cenę tym ofiarom, kto zna, ile każdy grosz drogi jest dla żołnierza w pochodzie.

Z drugiey strony nie mniey poruszający obraz ożywiał powszechną czynność. Ołtarze postawione były naprzeciw wschodniego muru meczetu, w którym leżeli wojownicy, ranieni pod Achałcychem. Każdy, komu tylko siły dozwalały porzucić łoże boleści, starał się przywlec do kratowanych okien meczetu, inni dostali się nawet do samych wschodów. Widok modlitwy tych cierpiących przydawał temu świętemu obrzędowi jakiegoś niewypowiedzianego odcienia.

W czasie nabożeństwa pokropiono wodą święconą znamiona półku Szyrwańskiego, które potém zaniesione były do nowego Szefa. Po skończonym obrzędzie religiynym, Hrabia prosił Półkownika *Bentkowskiego*, dowodzącego teraz półkiem Szyrwańskim, aby zaprosił do niego na obiad wszystkich Panów Oficerów. Potém, obróciwszy mowę

(*) *Znamienity meczet w Achałcychu, postawiony w 1161 roku, podług Hedżiry, przez* Adzi-Achmeda-Baszę, *od którego otrzymał swoje nazwanie.*

dożołnierzy, wyrzekł: „Ja was także, dzieci, proszę do siebie na obiad; chcę dnia dzisieyszego przepędzić czas z wami." Serdeczne wykrzykiwanie: Dziękujemy, JW. Panie! dziękujemy! powtarzały wszystkie szeregi.

Między miastem a pozycyą zajętą przez Ruskich, 5 sierpnia, znayduje się nie wielka równina; tu były postawione stoły dla żołnierzy Szyrwańskich. Po skończoney paradzie cerkiewney, półk z cytadelli zszedł do naznaczonego mieysca. Wkrótce przybył Dowódca Korpusu z całym orszakiem.

Hrabia, obchodząc szeregi z uprzeymém witaniem, mówił z każdym Kawalerem ś. Jerzego. Potém podszedł do jednego stołu, na którym postawiono było kilkanaście kieliszków (na innych stały nakrywki do manjerek, nalał wódki, i wzniósł zdrowie Cesarza Jegomości. Przy serdecznych okrzykach, waleczny półk, przed murami nowo-podbitego miasta, spełnił zdrowie Wielkiego Monarchy. Potém nowy Szef spełnił drugi toast, wołając: „Zdrowie wasze, dzieci!" i głosem pełnego uczucia wykrzyknął: *ura!* Powtórzyliśmy ten okrzyk. Wtedy dostrzegłem niejakiś ruch między Szyrwańcami. W tém jeden pod-officer wychodzi z szeregów, z pełną czarą zbliża się do swego Szefa, i głośno wykrzykuje: Wasze zdrowie, JW Panie! Szyrwańcy spełnili czarki, a wykrzyknione z uczuciem czystego serca uroczyste *ura!* rozeszło się w tych samych mieyscach, gdzie niedawno toż samo wykrzykiwanie było w ustach tychże wojowników, znakiem strasznego pogromu. Tym niespodziewanym, szczerym odgłosem powitenia Hrabia, był ujęty do głębi serca, i wyobrażnia Wodza odnowiła nayprzyjemnieysze pamiątki. W śród biesiadujących stał w zachwyceniu. Szyrwanie stanęli około swojego Szefa. „Dziękuję wam," rzekł z uczuciem: „Dziękuję wam, „przyjaciele. Przyjemnie mi dzielić z wami „radość w tych mieyscach, którście zdobyli przez „swoję waleczność. Wy potykaliście się, jak wy-„pada Ruskim żołnierzom. Wy odznaczaliście się „sławnym szturmem. Ja, stary żołnierz, śmiało „mogę was zapewnić, żeście okazali rzadki przy-„kład w rocznikach wojen. Z zimną krwią, ze „śpiewakami, posaliście do szturmu i weszli bez „wystrzału. Dowódca wasz, Półkownik Borodin „wiodł was jak młodzieniec. Cześć i sława spo-„czywającemu! Idźcie nadal za tym przykładem, „który ja sam jemu wpoiłem. Wystrzał, pod-„chodząc do szturmu, jest znakiem trwogi, który „dodaje odwagi wrogom; przeciwnie, odważne i „z zimną krwią przybliżanie się bez wystrzału, przy-„wodzi do strachu samego nieprzyjaciela."

Tak jest rzeczywiście, przerwał, wyszedłszy z szeregów, siwy podofficer, ozdobiony trzema medalami i znakiem orderu woyskowego: „kie-„dyśmy się zbliżyli do twierdzy, zbiliśmy Turków, „których bronie były nalite i kurki odwiedzio-„ne. Oni nie mogli strzelać: u przeciwników rę-„ce drżały." „Brawo! móy przyjacielu!" rzekł uprzeymie Hrabia, uderzywszy pod officera kilka razy po ramieniu: „Ja, na waszą pochwałę, Szyrwań-„cy, przytoczę wam świadectwo samych nieprzyja-„ciół, którzy wyznali mi, że wyście ich wpra-„wili w przestrach swoją niesłychaną odwagą. „Postępowaliście ściśnionemi kolumnami; Turcy „puścili na was grad kul i kartaczów; znamiona „wasze były podziurawione; trzynastu szerego-„wych i jeden oficer padło od pierwszego wy-„strzału, drudzy zastąpili poległych towarzyszów, „i wy, wziąwszy broń w rękę, postępowaliście „daley z twardemi piersiami. Ja wiele służyłem „na placu sławy, lecz tylko dwa podobne wi-„działem przykłady, w ciągu kampanii francuz-„kiey 1290 roku."

Zostawuję rozmyślaniu czytelników, jakie wrażenie musiały sprawić na wojownikach podobne słowa Wodza, który na polach Elizawetopolskich objął nad nimi naczelnictwo; przez sławne zwycięztwo obeznał ich z sobą, i w przeciągu dwóch lat zjednał ich miłość i zaufanie przez stateczne powodzenia.

Zakąsiwszy świątecznym pirogiem i żołnierskim barszczem, Hrabia powrócił do cytadelli. W domu Baszy, zaymowanym przez dowódcę korpusu, nakryty był stół dla licznie zebranych gości. W czasie obiadu, po skończeniu toastów wznoszonych przez Hrabiego, kiedy oficerowie szyrwańscy, żeby się wywdzięczyć gospodarzowi, spełnili zdrowie nowego Szefa, obróciwszy się ku niemu, mimowolnie zastanowiliśmy swóy wzrok na obraz, przedstawiający się z tey strony, gdzie on siedział: było to nayszczęśliwsze zeyście się przedmiotów, wzbudzających uczucia uniesienia i wielkich pamiątek. Hrabia siedział podle obszernych okien azyatyckich, które zaymowały całą część przodową pokoju, gdzieśmy się znaydowali, znamiona ś. Jerzego półku szyrwańskiego przebite pod Achałcychem siedmią kartaczami, były przywiązane na krzyż do krat okien: zwolna poruszane wiatrem, powiewały nad głową zwycięzcy Turków i Persów. W dali, spuszczając się brzegami Achałcych-czaju, widzieć się dawały mieysca, którędy zwycięzkie woyska Rossyyskie, pod wodzą Hrabiego Erywańskiego, przeszły na podbicie Achałcychu; po wyniosłościach pokazywały się szczątki fortyfikacyy obleganych; w dole, pod skałą, na którey zbudowany dom baszy, panujący nad całym wierzchołkiem cytadelli, siedziały wesołe gromady Szyrwańców. Uniesienia biesiadujących, z któremi często mieszały się radośne okrzyki na uczcie nowego Szefa, niekiedy dochodziły do uszu tego, dla którego były ofiarowane. Hrabia dosyć często z podzielaniem radośnych uczuć poglądał na dół, a uniesienia serdeczności malowały się na obliczu Wodza.

Wjazd do Warny.

(z Pszczoły Północney).

Biała bandera powiewa na telegrafie. Wczora jeszcze rozlegał się grom armat: dzisia Ruscy zmieszali się z nieprzyjaciółmi: zapomnieli o panującém między sobą poróżnieniu i pobrawszy się za ręce, idą do naszego obozu. Przestrzeń między nim a twierdzą pokryta poddającemi się Turkami: z nimi zmieszani nasi wojownicy. Różnobarwne odzienia, zawoje, błyszczący oręż, przedstawiają zachwycający widok. Wczora jeszcze wojownicy Rossyyscy przybierali się otworzyć sobie bagnetem drogę do twierdzy; dziś *Jussuf* Basza, syn sławnego Izmaila Beja, upokorzył się przed Ruskim orężem. Uderzyła 2ra godzina. Wszystkie bastyony zostały już zajęte, i my gotujemy się do uroczystego weyścia do Warny. Przebywszy 10 wiorst po rowach i wzgórzach, zbliżyliśmy się do bastyonu od strony Limanu; tu trafiliśmy na rów głęboki, wyłożony kamieniem. Minąwszy most zwodny, bramę, uyrzeliśmy się w twierdzy. Tu stanął przed nami kapitan basze: postrzegliśmy w nim młodzieńca, lat 25. Pociągająca postać i powitanie wpajały w nas mimowolne dla niego poważenie. Prosił nas usiąść na sofach, traktował fajkami, kawą, i nareszcie *oddał klucze twierdzy*. Tymczasem półk Izmayłowski wszedł do twierdzy. Rozczulającą było rzeczą słyszeć muzykę, po jęku umierających! Widok, jaki przedstawiała Warna, 29 września, nie będzie zagładzony w pamięci i sercach naszych: posłuży on dla nas nazawsze za przedmiot naysłodszych wspomnień! Położenie zdobytey twierdzy jest malowniczém: z obu stron wznoszą się góry, rozdzielone odnogą morską.

Anglia.

Londyn dnia 17 października.

(Journal de St-Petersbourg.)

(*Przez statek parowy Jerzy IV*).

— Stan zdrowia J. K. M. jest zaspokajający.

— Pewna osoba, która mieszkała przez długi czas w Rio-Janeiro, udzieliła nam następnych szczegółów o młodey Królowey Portugalskiey, *Maria da Gloria*: „Xiężniczka ta ma lat 9 do 10; piękność jey nie tak ją interessującą czyni, jak niezmierna dobroć, dowcip i wyborne serce. Edukacyą jey rozpoczęła N. Cesarzowa Brezylijska, jey matka,

która, równie jak Cesarz *Don Pedro*, nader była do córki przywiązaną. *L'abbé Voiret*, francuz, przyczynił się także do zbogacenia młodey Królowey wiadomościami, które już ją, w tak młodym wieku, odznaczają. Tłumaczy się ona z łatwością po francuzku. Cesarzowa była cale oświeconą i korrespondowała z wielą towarzystwami uczonych.

— Ze zbiegów portugalskich, znaydujących się w *Plimouth*, uformowano dwa bataliony, z których jeden składają wolontaryusze, a drugi żołnierze z woysk linijowych.

— Gazeta *Morning-Journal* (*ex-New-Times*, która teraz zmieniła nazwisko) donosi, że uzbrajają w Anglii pięć okrętów linijowych, które niezwłócznie popłyną na morze śródziemne; wespół z innemi statkami, które już się znaydują na tém morzu, składać będą flotę, liczącą 8 do 9 okrętów linijowych, 5 fregat, 1 lub 2 brygi, 3 statki palne i wiele innych statków pomnieyszych.

— Znaczna ilość przywozu, wstrzymała nareszcie podnoszenie się ceny zboża; cena pszenicy od tygodnia spadła od 3 do 5 szyl; lecz cena owsa podniosła się od 1 do 2 szyl.

— Donoszą z *Rio-Janeiro*, pod d. 26 lipca, że P. *Tudor*, sprawujący interessa Stanów-zjednoczonych, przybył niedawno do tego miasta, złożył już swe listy wierzytelne Cesarzowi, który go przyjął z oznakami naywiększey łaskawości i zupełnego poważenia. Odjazd ministra francuzkiego P. *Gabriac*, wkrótce ma nastąpić; P. *Coarton*, pierwszy sekretarz, spełniać będzie tymczasowie jego obowiązki.

— Listy z Jawy, pod świeżą datą donoszą, że znoje i choroby zrządziły wielką śmiertelność pomiędzy woyskami hollenderskiemi: z rapportu urzędowego okazuje się, że ze 3000 ludzi, niedawno przybyłych z Europy, umarło 1,600, a 22 oficerów ze 100. Szczegóły te dochodzą daty 14 czerwca.

— P. E. *Codrington* znaydował się d. 13 na posiedzeniu rady admiralicyyney.

— Wiele regimentów linijowych odebrało rozkaz połączenia się z woyskami, wyszłemi do Irlandyi.

— Listy z Gibraltaru donoszą, że liczba chorych codziennie się zwiększa, i że teraz dochodzi do 670.

— Liczba lojalistów Portugalskich w Plimouth wynosi teraz do 2849, z których 2434 pobiera płacę i porcye od ajentów Don Pedra.

N i e m c y.

Sztutgard dnia 14 października.

Król Jmć, dawał zawczora audyencyą P. Edwardowi *Cromvell Disbrowe*, nadzwyczaynemu posłowi i pełnomocnemu ministrowi Angielskiemu, który miał zaszczyt złożenia J. K. M. swoich listów wierzytelnych. (*J. d. S. P.*).

H i s z p a n i a.

Madryt d. 2 października.

(Journal de St. Petersbourg.)

Postanowienie Królewskie, przywracające Radę stanu na tęż stopę, na jakiey była w r. 1792, a które pozbawia to ciało polityczne wielkiey części jego wpływu, dało powód do różnych domysłów. Powiadają, że biskup Leoński i arcybiskup Toledeński, powrócą do swych dyecezyy, i że ostatni wkrótce uda się do Rzymu.

Rzeczy Greckie i Tureckie.

(Journal de St. Petersbourg.)

Bryg Wojenny francuzki *Alcyon* przybył d. 15 września do Zante, mając na pokładzie barona *Sermet*, podintendenta wyprawy francuzkiey; przyjechał on traktować z domami handlowemi na tey wyspie, względem opatrzenia w żywność woyska francuzkiego w Morei; słychać, jakoby summa dawana wynosiła 700,000 franków na miesiąc. W czasie wyjazdu *Alcyonu* z Nawarynu, d. 13 września, naywiększa część woyska egipskiego była już wyprawioną, szczególniey jazda, o którą Ibrahim tak dalece jest troskliwy, iż nie chciał ani zostawić, ani przedać żadnego konia. Na wyjazd samego Ibrahima baszy oczekiwano powrotu dwóch fregat tureckich, które były popłynęły do Patras, dla zabrania tam szczątków woyska. Wiedziano z pewnością, że nowe transporta wyruszyły były d. 1 września z Alexandryi do Morei; wiedziano także, że dwa statki, angielski i francuzki, wiozły ztamtąd jeńców greckich, uwolnionych na mocy kowencyi, zawartey przez P. E. *Codringtona*, z wice-królem. Twierdza Nawaryn oddaną została francuzom, i kwatera główna już jest tam zaprowadzona. Hrabia *Guilleminot* także się tam znaydował. Poźnieysze wiadomości donoszą o wyjeździe 6000 Egipcyan, d. 16 września. Siła rzeczywista Ibrahima ledwo dochodziła 12,000 ludzi, a przydawszy do tego 10,000 ludzi służących, i t. d. ogół wynosi 22,000 ludzi.

Podług listów z Korfu, bryg *Alcyon* przywiózł tam barona Sermet, który, przekonawszy się, że ta wyspa, również dostarczyć nie może potrzebney dla woyska francuzkiego żywności, zamierzał udać się gdzieindziey.

D. 19 września, w dniu przybycia drugiey wyprawy francuzkiey do zatoki Korońskiey i wylądowania jey w Kalamacie, widziano przypływające pod Zante dwie fregaty tureckie, z woyskami egipskiemi, których eskortą były dwa statki Mocarstw sprzymierzonych; fregaty te zmierzały do Nawarynu.

— D. 30 września, P. *Ross*, inspektor flotyli i portu w Korfu, otrzymał rozkaz, aby wezwał statki jońskie lub inne, mogące służyć do przewozu, iżby się udały do Nawarynu, dla przewiezienia do Egiptu reszty woysk Ibrahima, pod korzystnemi warunkami.

Stambuł d. 26 września.

Smierć Emina-Walid-baszy, byłego gubernatora Scioskiego, wzbogaciła skarb W. Sułtana 45,000 kies złota, czyli przeszło 20 milionow piastrów, tak w gotowiźnie, jako i w kleynotach.

— Chalib-basza, gubernator Erzerumski, został zrzucony z urzędu i wygnany do Galipoli. Salich-basza zastąpił go w tytule Seraskiera woyska Natoliyskiego.

	Czas obserwacyi.	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Réau	W i a t r y.	Odmiana w powiet.
Obserwacye meteorologiczne.	d. 26 godz. 2 wiecz.	28 cal. 4,5 lin.	— 0,25 stopni	Zaohodni	Pochmurno
	d. 27 — — —	28 — 1,1 —	— 1,25 — —	Zachodni	Pogoda
	d. 28 — — —	27 — 11,3 —	+ 1 — —	Południowy	Pochmurno
	d. 29 godz. 7½ rano.	27 — 9,5 —	0 — —	Południowy	Pochmurno

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora.
Andrzey Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

Wilno dnia 29 Października v. s. 1828 roku.

2 Roku 1828, dnia 13 września, w żurnale Litewsko-Wileńskiego gubernialnego Rządu zapisano: Rząd ten wysłuchawszy przełożenia P. Cywilnego Gubernatora Wileńskiego i Kawalera, z dnia 10 września, za N. 20047, przy którem dołączając w kopii przedpisanie P. Ministra spraw wewnętrznych, z zezwoleniem na budowanie w 10 miastach powiatowych guberuii Wileńskiey, Kaznaczeystw, razem ze smietami na ich wykonanie, poleca uczynić niezwłócznie prawne rozporządzenie, względem wezwania życzących podjąć się takowego budowania każdego Kaznaczeystwa, osobliwie za niższą od tey smiety summę, nazuaczywszy terminy licytacyi do drugiey połowy przyszłego grudnia; przy czém JW. Gubernator uwiadamia, że nadesłany z Ministeryum plan odesłał do architekta gubernialnego z tém, ażeby się udał do miast powiatowych, i oznaczywszy mieysca, na których te budowy powinny bydź wystawione kartyto oraz zrobiwszy jeszcze 10 kopii planów, przesłał temuż P. Gubernatorowi na dalsze rozporządzenie, o którem w swoim czasie będzie kommunikowano temuż Rządowi; z dołączonego zaś w kopii przedpisania P. Ministra spraw wewnętrznych, pod dniem 11 zeszłego sierpnia, za N. 893, pokazuje się: że przesłane do Ministeryum spraw wewnętrznych, przy odniesieniach P. Cywilnego Gubernatora, z d. 7 sierpnia i 15 lipca 1827 roku, plany i smiety, na wystawienie, w 10 miastach powiatowych gubernii Wileńskiey, jednakowego kształtu, murowanych, jedno-piętrowych domów dla Kaznaczeystwa, z kładowemi i mieszkaniami Kaznaczeja, poruczone były na rozpatrzenie Komitetowi budowniczemu, który, ułożywszy plan z fasadą i 10 smiet na zbudowanie wspomnionych domow, doniósł, że, podług tych smiet, wyliczono 38,668 r. srebrem, a wedle przysłanego projektu, trzeba było 67,263 rub. 55 k. sreb., albowiem Komitet odmienił kwatery Kaznaczeyskie. Wystawienie tych korpusow powinno bydź uskutecznione w każdém mieście, na takiém mieyscu, na którém, w dalszym czasie, można będzie wystawić budowle, dla mieysc sądowych; i dla tego wypada Architektowi gubernialnemu udać się do 10 miast powiatowych, obrać dogodne place i postawić wspomnione korpusy w taki sposob, iżby nie przeszkadzały budowom innych mieysc sądowych, a były tylko jakby ich skrzydłami. P. Minister spraw wewnętrznych, uznawszy takowe doniesienie gruntownem, przedstawiał ułożone plany i fasadę do uwagi JEGO CESARSKIEY MOŚCI i NAJAŚNIEYSZY CESARZ, raczył je aprobować, co też oznaczono na planie przez Pana Sekretarza Stanu Murawjewa. Na skutek czego odnosił się do P. Ministra finansow względem odpuszczenia, zamiast naznaczanych przez Komitet budowniczy 38,668 r. srebrem, 50,625 assygnatami, i teraz otrzymał od niego uwiadomienie, że przedpisano Izbie Skarbowey Wileńskiey wydać tę summę 50.625 rub. pod zawiadywanie P. Gubernatora Cywilnego, na rachunek kapitału budowniczego, zeszłego 1827 roku. Za czém P. Minister spraw wewnętrznych, dołączając kopią Nayważey potwierdzonego planu, na jednym arkuszu i zrobioné przez Komitet 10 smiet, porucza P. Gubernatorowi Cywilnemu uczynić niezwłócznie, na zasadzie praw, rozporządzenie względem wzniesienia budowli dla Kaznaczeystw w mieyscach przyzwoitych, i o postępie w tych budowach uwiadomić tegoż P. Ministra w swoim czasie, dla naznaczenia pozostałey summy. R o z k a z a l i: zgodnie z przełożeniem P. Cywilnego Gubernatora, naznaczyć terminy dla stawienia się życzących podjąć się budowania, w 10 miastach powiatowych tuteyszey gubernii, powiatowych Kaznaczeystw, osobliwie za niższą od smiety summę: 1szy dnia 17, 2gi 19, a 3ci 21 grudnia tego roku, o wezwaniu na nie życzących z tem, ażeby z dostatecznemi i prawnemi ewikcyami stawili się do Izby Skarbowey Wileńskiey, w którey, przy licytacyi, objawione będą warunki względem tych budowli; przepisać wszystkim tuteyszey gubernii mieskim i ziemskim policyom; do sąsiednich zaś Gubernialnych i Obwodowego-Białostockiego Rządow odnieść się i prócz tego, uwiadomienie o tém wezwaniu wydrukować w Gazecie Kuryera Litewskiego; o czem uwiadomić Izbę Skarbową i do Kancellaryi P. Gubernatora Cywilnego przesłać kopią tego artykułu z żurnału.

Zgodnie Sekretarz Jamont.

Z oryginałem sprawdzał za Stołu-naczelnika Czarnocki.

---

2 Witebska Magistratura Powszechney Opieki niniey szém ogłasza, iż w niey za ominiony w terminie dług, będzie się przedawać z publicznego przez aukcyą targu 11ście murowanych kram z ziemią w m. Witebsku, należących do Witebskiego 3ciey gildy kupca Akinfija Pietrowa. Terminy do targow naznaczono 1829 roku w lutym 9, 11 i 14 dnia.

Buchhalter Taranczuk.

---

2 Witebska Magistratura Powszechney Opieki niniey szém ogłasza, iż w niey za ominiony w terminie dług, będzie się przedawać z publicznego przez aukcyą targu murowany dwupiątrowy dom z ziemią i dalszém zabudowaniem, w m. Witebsku, należący do Witebskiego obywatela Abrama Soskina. Terminy do targow naznaczono 1829 roku w lutym 9, 11 i 14 dnia.

Buchhalter Taranczuk.

---

2 Witebska Magistratura Powszechney Opieki niniey szém ogłasza, iż w niey za ominiony w terminie dług, będzie się przedawać z publicznego przez aukcyą targu murowana łaźnia, położona w m. Witebsku, należąca do Witebskich kupcow Izraila Zeliksona i Morducha Mejersona. O terminach do targow ogłoszono będzie osobno.

Buchhalter Taranczuk.

---

2 Witebska Magistratura Powszechney Opieki niniey szém ogłasza, iż w niey za ominiony w terminie dług, będzie się przedawać z publicznego przez aukcyą targu murowany dwupią-

trowy dom z attynencyami i ziemią w m. Witebsku, należący do Witebskiego kupca Teodora Borunowa. O terminach do targow ogłoszono będzie osobno. Buchhalter Taranczuk.

2 Witebska Magistratura Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza, iż w niey za ominiony w terminie dług, będzie się przedawać z publicznego przez aukcyą targu murowana łaźnia z ziemią w m. Witebsku, należąca do Witebskiego obywatela żyda Wulfa Rozenfelda. O terminach do targow ogłoszono będzie osobno.
Buchhalter Taranczuk.

2 Witebska Magistratura Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza, iż w niey za ominiony w terminie dług, będzie się przedawać z publicznego przez aukcyą targu murowany trzypiątrowy dom, w m. Witebsku, należący do Witebskiego obywatela żyda Hirszy Urjewa. O terminach do targow ogłoszono będzie osobno.
Buchhalter Taranczuk.

2 Witebska Magistratura Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza, iż w niey za ominiony w terminie dług, będzie się przedawać z publicznego przez aukcyą targu murowany dwupiątrowy dom z attynencyami, w m. Witebsku, należący do sukcessorów Witebskiego obywatela Berki Notowicza Bruka. O terminach do targow ogłoszono będzie osobno.
Buchhalter Taranczuk.

2 Witebska Magistratura Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza, iż w niey za ominiony w terminie dług, będzie się przedawać z publicznego przez aukcyą targu dwupiątrowy dom, którego dolne piętro murowane, a górne drewniane, z ziemią, w m. Witebsku, należący do Witebskiego obywatela żyda Matusa Alexandrowicza Czemeryńskiego. O terminach do targow ogłoszono będzie osobno.
Buchhalter Taranczuk.

2 Witebska Magistratura Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza, iż w niey za ominiony w terminie dług, będzie się przedawać z publicznego przez aukcyą targu murowany dwupiątrowy dom i pod nim 7 kram, z ziemią, położony w m. Witebsku, należący do Szlachcica Grzegorza Poźniaka. O terminach do targow ogłoszono będzie osobno.
Buchhalter Taranczuk.

2 Witebska Magistratura Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza, iż w niey za ominiony w terminie dług, będzie się przedawać z publicznego przez aukcyą targu murowany dwupiątrowy dom, z osobnym murowanym zabudowaniem i ziemią, w m. Witebsku, należący do Szlachcica Ferdynanda Grudzińskiego O terminach do targow ogłoszono będzie osobno.
Buchhalter Taranczuk.

2 Witebska Magistratura Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza, iż w niey za ominiony w terminie dług, będzie się przedawać z publicznego przez aukcyą targu murowany dwupiątrowy dom ze sklepami, przybudowaniami, fruktowym ogrodem i ziemią, w m. Witebsku, należący do Radcy Honorowego Sidora Bachałowicza z bracią. O terminach do targow ogłoszono będzie osobno. Buchhalter Taranczuk.

2 Witebska Magistratura Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza, iż w niey za ominiony w terminie dług, będzie się przedawać z publicznego przez aukcyą targu murowany dom z attynencyami i ziemią, w mieście Połocku, należący do Połockiego obywatela Całki Golmana. O terminach do targow ogłoszono będzie osobno. Buchhalter Taranczuk.

2 Witebska Magistratura Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza, iż w niey za ominiony w terminie dług, będą się przedawać z publicznego przez aukcyą targu murowane obszerne sklepy i na nich drewniany dom z należącemi do niego attynencyami, w mieście Połocku, należące do Połockiey obywatelki żydówki Dworki Zytłowskiey. O terminach do targow ogłoszono będzie osobno. Buchhalter Taranczuk.

2 Witebska Magistratura Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza, iż w niey przedawać się będzie z publicznego przez aukcyą targu, położony w m. Witebsku drewniany dom z przybudowaniami, byłego w teyże Magistraturze w obowiązku Kaznaczeja, Kollegialnego Sekretarza Szawrowskiego, za naliczoną na nim summę. O terminach do targow ogłoszono będzie osobno. Buchhalter Taranczuk.

2 Witebska Magistratura Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza, iż w niey za ominiony w terminie dług Szlachcianki wdowy Maryanny Hlinkowey przedawać się będzie z publicznego przez aukcyą targu, murowany jey dom, z murowanemi pod nim kramami, sklepami, z drewnianém przy nim przybudowaniem i ziemią w m. Witebsku. O terminach do targow ogłoszono będzie osobno. Buchhalter Taranczuk.

2 Witebska Magistratura Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza, iż w niey za ominiony w terminie dług Połockiego obywatela Michała Saweljewa, przedawać się będzie z publicznego przez aukcyą targu ziemia leżąca w m. Połocku. O terminach do targow ogłoszono będzie osobno. Buchhalter Taranczuk.

2 Szawelski Ekonomiczny Komitet dróg Kommunikacyi ninieyszem wzywa życzących podjąć się wyłamania płyty w ciągu następującey zimy z przekopu dla szluzu N. XI, blisko miasta Goldyngi, do 130 kubicz. sążni. Wyłamanie to oddaje się sążniami i płata będzie się uskuteczniać za każdy sążeń wyłamanego z przekopu i wyniesionego w odległości od mieysca łamania na 30 do 60 sążni i złożenia w sążni. Życzący zechcą przybyć dla targow do tego Komitetu na 12, 13 i 14 dzień następującego listopada z pewnemi i żadney wątpliwości niepodlegającemi ewikcyami, przy czém okazane będą i warunki na wyżey pomienioną robotę.

Wilno dnia 29 Października v s. 1828 Roku.

ОБЪЯВЛЕНІЕ.

3 ИМПЕРАТОРСКАГО Воспитательнаго Дома отъ С. Петербургскаго Опекунскаго Совѣта симъ обьявляется: что въ ономъ продается съ аукціоннаго публичнаго торга заложенное и просроченное недвижимое имѣніе Коллежскаго Секретара Гаврилы Егоровича Ивановича; состоящее Могилевской Губерніи Копыскаго Повѣта въ деревняхъ Церковище 36 и Руднѣ 59 итого 95 мужеска пола душъ, писанныхъ по ревизіи 1816 года. съ рожденными послѣ ревизіи, со всею принадлежащею къ нимъ землею и всякимъ на оной строеніемъ; для чего назначены сроки торгамъ будущаго 1829 года февраля мца первый 12, второй 14, и третій 19 числъ. Желающія купить имѣніе сіе могутъ являться въ Опекунскій Совѣтъ показанныхъ числъ въ присудственное время и видеть въ ономъ продаваемому имѣнію опись, условія и форму купчей крѣпости.

Экспедиторъ Осмоловски.

3 Od Rady Opiekuńczey St. Petersburskiey Cesarskiego Domu wychowania ninieyszem ogłasza się, iż w niey przedaje się przez aukcyą, z publicznego targu, oddany na ewikcyą za ominieniem terminu, nieruchomy majątek Kollegialnego Sekretarza Gabryela Iehorowicza Iwanowicza, położony w Mohilewskiey Gubernii w Kopyskim powiecie we wsiach Cerkowiszcze 36 i Rudnie 59, w ogóle 95 płci męzkiey dusz, zapisanych do rewizyi 1816 r. z urodzonemi po rewizyi, ze wszelką należącą do nich ziemią, i wszelkiem na niey zabudowaniem, dla czego naznaczono terminy do targow następującego 1829 roku w miesiącu lutym: 1szy 12, 2gi 14, i 3ci 19; życzący kupić takowy majątek zechcą przybyć do Rady Opiekuńczey w oznaczonych dniach w czasie posiedzeń, i widzieć w niey przedającego się majątku inwentarz, warunki i formę przedażnego prawa.

Expedytor Osmołowski.

---

1 Litewsko Wileńska Magistratura Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza, iż w niey będzie się przedawać przez aukcyą z publicznego targu, oddany na ewikcyą za ominieniem terminu, majątek Narbutowszczyzna z 18 włościańskiemi płci męzkiey duszami, obywatela Radcy Honorowego Wacława Klukowskiego, położony w Wileńskiey Gubernii w Oszmiańskim powiecie, we 4 miesięce od dnia poźnieyszego wydrukowania w gazetach obu stolic, do czego osobno naznaczone będą uprzednie terminy. Dnia 26 oktobra 1828 roku.

Непременный Членъ и Кавалеръ Клейстъ.
Секретарь И. Солимани.
Начальникъ Стола Викентій Андржеѣвскій.

---

1. Szawelski Ekonomiczny Komitet dróg Kommunikacyi ninieyszem wzywa życzących podjąć się z nadchodzącey zimy dla III, IV i V Dyrekcyi Windawskiey Wodney Kommunikacyi na cały czas odbywających się robot dla każdey po 20 koni, które mogłyby rozwozić ciężary podług naznaczenia, i byłyby zdatne do zabijania pali i wylewania wody machiną, potrzebne konie powinny bydź z kolasami i przewodnikami; życzący podjąć się takowey dostawy zechcą przybydź do Komitetu, w którym będą się odbywać targi 7, 8 i 12 następującego listopada, z pewnemi i żadney wątpliwości niepodpadającemi ewikcyami.

---

1 Rada Mieyska Wileńska przez ogłoszenie na druku w Gazecie Kuryera Litewskiego w przeszłym miesiącu septembrze zamieszczone, na wzięcie w jednoroczną tenutę z 1 januaryi 1829: sklepow w Ratuszu, piwnicy pod jatkami Chrześciańskiemi będącey, sklepow i mieszkań w domu Gościnnym mieyskim będących, a także i dochodu od rzezi bydła na Antokolu łopatkowym zwanego, jak równie i na reparacyą młynu mieyskiego po Biskupiego, według śmiety przez tuteyszego Gubernskiego Architekta sporządzoney, naznaczała termina z tém, aby życzący do licytacyi na Ratusz przybyli; lecz gdy takowe termina upłynęły i nikt z ambientow niejawił się, przeto Rada Mieyska tak na wypuszczenie w arendę funduszow mieyskich jakoteż i na reparacyą młynu mieyskiego po Biskupiego, naznaczywszy powtórnie termina jako to: 1szy dnia 5, 2gi dnia 6 i trzeci dnia 7 a na przetarg dzień 9ty następnego miesiąca nowembra, wszystkich ambientow wzywa, aby na takowe termina do licytacyi na Ratusz jawili się, gdzie i punkta przedkontraktowe objawione będą. 1828 8bra 25.

Pełniący Obowiązek Głowy Miasta K. Wener R. M. W.

Pism. Woytkiewicz.

---

1. Roku 1828 miesiąca 8bra 19 dnia. Na Urzędzie JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Ziemskim Ptu Mińskiego oświadczenie imieniem JO. Xięcia Dominika Radziwiłła Rotmistrza b. woysk W. X. Lit. i Kawalera czyni się z następnych pobudek: WJP. Józef Nowomieyski z dóbr JO. Xięcia Radziwiłła Annopola w Minskim Pcie sytuowanych, w roku jeszcze 1824, od zaymowania się obowiązkami wydaliwszy się, gdy mimo zapisanych dwóch Manifestow, i rozwinionego z nim w Ziemstwie Mińskiem processu na uzyskaney kondemnacie zawieszonego, nie mniey pomimo kilkakrotne rekwizycye ani Plenipotencyi od żalącego się JO. Xięcia daney, ani installacyi sobie służącey nie zwrócił; przeto żalący się Xiąże referując się do uprzednich Manifestow dawno już Plenipotencyą cofających, znayduje potrzebę znowu Oświadczenie odwołujące też Plenipotencyą ponowić, a razem przez gazety ostrzedz i do powszechney wiadomości podać, iżby z byłym Plenipotentem W. Józefem Nowomieyskim nikt w interessach JO. Xięcia nie traktował, oraz iżby tenże W. Nowomieyski nic zgoła w żadney juryzdykcyi w imieniu tegoż JO. Xięcia nie przedsiębrał i nie działał. Takowe oświadczenie jako Plenipotent podpisuję: Wincenty Hryniewski Adwokat Sądow Głównych Mińskich 2go Depart.

R. 1828 mca 8bra 19 dnia. Na Urzędzie JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Ziemskim Ptu Mińskiego stawając osobiście W. Wincenty Hryniewski Adwokat Sądów Głównych Mińskich 2go Departamentu takowe oświadczenie ku zapisaniu do Protokułu podał, przyjąłem i o zgodności swiadczę Leonard Bartoszewicz Ziem. Ptu Mińskiego Regent.

Wolno drukować. Wilno d. 26 paździer. 1828 r. Cenzor Norbert Jurgiewicz.

---

1 Dobra *Kałpin* i *Stradecz* Gubernii Li-

żone, niegdyś dziedzictwu ś. p. JO. Xiążęcia Nestora Kazimierza Sapiehi, Jenerała artylleryi Litewskiey, uległe, teraz za Remissą Sądu Głównego Litewsko-Grodzieńskiego na satysfakcyą jego kredytorow i pretensorow, pod taxę wieczystey exdywizyi przeznaczone zostały. Do jakowey massy dóbr, sukcessorowie, nieżyjącego Jana Kantego Samborzeckiego, Chorążego byłey artylleryi Woysk Koronnych, mianowicie: Franciszek, były Porucznik Woysk Polskich i Jerzy Samborzeccy, ze stopnia oyca swojego, zeszłego Jana Kantego Samborzeckiego pretensorstwo mający; aby celem udowodnienia w Sądzie Taxatorsko-Exdywizor. w dobrach *Kotpinie* i *Stradeczu* exystującym, następstwa swojego i pretensyi, znaydujące się u mnie papiery, osobiście, lub przez umocowanego, naydaley w następującym miesiącu nowembrze, roku bieżącego, do siebie przyjęli. Inaczey bowiem, po upływie takowego czasu, że pretensya WW. Samborzeckich pod amissyą oddana zostanie; wcześnie ich uprzedzam. Roku 1828 mca 8bra 15 dnia z Sosnów.

Ignacy Baron Nethler.

Pozwolono drukować. Wilno d. 27 października 1828 roku. Cenzor Kollegialny Assesor Ignacy Szydłowski.

Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Samowładnącego Całą Rossyą, etc. etc. etc.

1 Ur. Józefowi Więckowskiemu Kommissionierowi Królestwa Polskiego pozew w mieyscu exekucyi przed Sąd Grodzki Ptu Nowogrodz. z instancyi Ur. Bartłomieja Jazwinskiego b. Prezesa Sądu Gł. 1go Depart. Guber. Litewsko-Grodzień. wydaje się w szczególności oto: iż obżałny W. J. będąc jeszcze Antreprenerem w teatrze Grodzieńskim na oblig w roku 1806 junii 14 dnia wydany, zapożyczywszy u szlachcica Gotliba Pittza zł. pol. 1,093, takową summę dwóma ratami opłacić obowiązałeś się; lecz kiedy tenże Gotlib Pittz samojednemu obżałmu wierzyć i kredytować niechciał, uprosiłeś więc Ur. Fabiana Szukiewicza, który rzeczoną ilość pieniędzy w przypadku zawodu obżał. powrócić przyrzekł i na to w teyże dacie co i oblig dokument Kawencyyny wydał; skutkiem jakowego dokumentu kiedy obżałny Więckowski w przeznaczonych terminach należney summy nieopłacił, musiał więc Ur. Szukiewicz jako kawent dług takowy uspokoić, po jakowem uspokojeniu uzyskawszy kwietacyą, całkowitą należność z procentami żalmu się przewlewkował. Tak przeto żalcy się delator stawszy się kredytorem obżałgo Więckowskiego kiedy dobrowolnie rzeczoney należności pozyskać niemoże, na przeszłą więc kadencyą powołał W. J. do Sądu Grodz. Ptu Nowogrodz.; lecz obżałny odbiegając należytey satysfakcyi kondemnować siebie dopuścił, żalcy się zatem powtórnie powołuje obżałgo do Sądu następne zakładając prośby, ante omnia: o warowanie mieysca stanności na dekret niestanny r. 1828 7bra 10 w Grodzie Nowogrodz. otrzymany, poczem o zatwierdzenie dokumentu obligacyinego w roku 1806 junii 14 dnia na osobę szlachet. Gotliba Pittza wydanego, a po uspokojeniu przez kawenta Ur. Szukiewicza żalmu się przelanego, o wskazanie za niniże kapitału zł. pol. 1093, o się mający wypadających procentów, o przeznaczenie nayrychleyszego terminu opłaty, a w razie niedoiszczenia, lub ultymarney konwikcyi, o inekwitacyą, lub tradycyą do pobieraney pensyi i wszelkiego ruchomego i nieruchomego majątku z wolnością onego licytowania, tož osoby ad Extenuationem całkowitey należności, o nie bronienie skutków zapaść mającego dekretu o expensa prawne, winy pochwałkowe, i oto co przy sprawie żądanem będzie.

R. 1828 mca oktobra 9 d. Woźny niżey ręką własną piszący się zeznaję, iż tego pozwu w mieyscu exekucyi kopię jedną z niniejszym autentykiem zgodną na herbowym papierze napisaną, z instancyi JW. Bartłomieja Jazwinskiego b. Prezydenta Sądu Gł. 1 Depart. guber. Litewsko-Grodzień., WJP. Józefowi Więckowskiemu Kommissionierowi Królestwa Polskiego jako osiadłości niemającemu przy stronie szlachty do drzwi Sądowych Grodz. Nowogrodz. przed tenże Sąd Grodzki Ptu Nowogrodz. przybiłem.

Michał Horbatowski W. P. N.

R. 1828 8bra 10 d. Przed Aktami JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Ziem. Ptu Nowogrodz. stawając osobiście Woźny wyżey wyrażony niniejszy pozew zeznał i swe zeznanie w protokule potocznym własnoręcznie podpisał.

Swiadczę Antoni Dąbrowski Ziemski Ptu Nowogrodz. Regent.

Wolno drukować. Wilno d. 26 paździer. 1828 r. Cenzor Norbert Jurgiewicz.

Czasowey Expedycyi ogłasza się, iż na uzyskaniu prowiantskiey za żyda Hruszki należności, 11,488 rub. 5¼ kop. ass., oddany nanowo na publiczną przedaż murowany dwupiątrowy dom poręcznika Radcy Stanu Lachnickiego w mieście Wilnie za Zawalney ulicy pod N. 1119 położony, oceniony 25,942 rub. ass., z którego dziesięcioletnia proporcya dochodów pokazana 8182 rub. sr., do czego naznaczono terminy: 1szy 9, 2gi 11 stycznia następującego 1829 roku, a 3ci ostateczny we 3 miesiące od dnia pierwszego wydrukowania, które później nastąpi w Sanktpetersburskich albo Moskiewskich gazetach; zatem życzący należeć do targów, zechcą przybydź do tey Expedycyi na wyżey pomienione terminy. Dnia 20 oktobra 1828 roku.

Sowietnik Dmitrewski.
Sekretarz Sokołowski.
Naczelnik Stołu Konarzewski.

---

3 Od Rządu Gubernskiego Litto Wileńskiego. Dla niewiadomości mieysca teraźnieyszego pobytu Szlachcianki Racheli Bartoszewiczowey, stosującéy pretensyą do podsądnego Dementia Rybakowa i jego wspólników za skradzione rzeczy na 201 rubel, mimo zrobioney przez Sąd Niższy Ziemski Pttu Trockiego publikaty gdzie Bartoszewiczowa przemieszkiwała, niniejszym ogłasza się, aby wspomniona Szlachcianka Rachela Bartoszewiczowa jawiła się do Sądu Grodzkiego Pttu Wilkomierskiego na przeznaczony Naywyższym ukazem d. 14 lutego 1800 r. czteromiesięczny termin, dla wykonania przepisaney ukazem Rządzącego Senatu d. 9 grudnia 1826 roku nastałym, przysięgi, pod utratą należności za niejawieniem się na termin. Dnia 20 października 1828 roku.

Assesor Józef Szulc.
Sekretarz Jamoutt.
Wincenty Leonowicz Sekretarz Kolleg.

---

2 Oświadczenie w imieniu Jana Dochtorowicza Chorążego b. Gwardyi Litewskiey czyni się z następney okoliczności. Oświadczający się wyczytawszy w dodatku do Gazety Kuryera Lit. pod N. 135, zamieszczone przeciwko sobie przez brata rodzonego Adama Dochtorowicza Komornika Brzeskiego oświadczenie, zmuszony jest przed publicznością wykazać płonność poczynionych zarzutów, albowiem tenże Adam Dochtorowicz sakryfikując własną osobę, daje się powodować obcym radom, które dążą na krzywdę oświadczającego się. Skarży on o zabor sukcessyi po zeszłym Józefie Dochtorowiczu, wtenczas, gdy on pozostałość wszelką od rozdziału pomiędzy wierzycieli, wziął i wydał następną w roku 1814 maja 15 dnia kwietacyą. „Niżey podpisany czynię wiadomo tym moim dokumentem kwietacyinym, wydanym JPanu Janowi Dochtorowiczowi bratu memu na to: iż „koleją spadku sukcessyi po zeszłym bracie naszym dawszy moc temuż Janowi Dochtorowiczowi ułatwienia tak zastosowanych pretensyi do funduszu, jakoteż odbierania od różnych debitorów należnościów, który działając „w osobie mojey active za plenipotencyą, gdy „aż do datty dekretu Ziemstwa Oszmiańskie-„cessami rzecz był zmuszony konkludować i „ze skutków tegoż dekretu wyświecić fundusz „ogólny całey massy przez zaprzysiężenie kom-„portacyi regestrem specyfikujący się, z któ-„rey po ułatwieniu przez dekret zjazdowy w „roku 1811 apryla 29 dnia, wielu pretensorom, „cokolwiek tylko zostawało, że rzetelnie do „uzyskania pozostaje, zakreślam i nad te, że ża-„dnych innych funduszów nie pozostaje widocz-„nie przekonany jestem, w czym abym obustron-„ną robił spokoyność, we wszelkim względzie „czyniąc weryfikacyą pozostałości ogólnego fun-„duszu tak ulegający sukcessyi, jako też od-„powiedzi kredytorom, że żadna nie jest uży-„ta na potrzeby osobiste tegoż Jana Dochtoro-„wicza, lecz aktualne zmassowanie obrócone „zostało na satysfakcyą wierzycieli nayrzetel-„niey wyznaję, i z takowego uzupełnienia, aż „do datty regestrem oprzysiężenia funduszu, że „żadney ja, ani nikt w osobie mojey rościć pre-„tensyi nie ma mieć żadnego stosunku naymniey-„szego, naymocniey ręczam, ze wszelkiego ty-„tułu tak ruchomości, sprzętu i funduszu do dat-„ty powyższego cytowanego regestru, jako na „satysfakcyą kredytorów obróconym zostało, „kwietuję i żadney sobie ani sukcessorom oto „regressu niezachowuję, a w dowód niniejszy „dobrowolny kwietacyiny dokument własney „ręki stwierdzam podpisem." Po wydaniu tey kwietacyi w tymże roku i miesiącu 26 dnia drugą wyrażając, że wszystkie papiery wyswiecające fundusz Józefa Dochtorowicza odebrał; z tych dwóch kwietacyów każden przekonać się może jakiego waloru są stosunki Adama Dochtorowicza, któren doświadczał zawsze od oświadczającego się wsparcia i pomocy. Tak opowiedziawszy pokrótce na zarzuty brata swego, niniejsze oświadczenie zapisuje się. Datt 1828 roku miesiąca oktobra 12 dnia.

Za Plenipotencyą w imieniu W. Dochtorowicza takowe oświadczenie podpisuję Kandyt Grabowski Sekretarz Sądu Granicznego Appel. Wileń.

Pozwolono drukować. Wilno d. 22 październ. 1828 r. Cenzor Kollegialny Assesor Ignacy Szydłowski.

---

3 Z powodu opóźnionego rozesłania biletów prenumeraty na dzieło moje pod tytułem: *Pszczelnictwo krajowe, tudzież chodowanie pszczół i t. d.* nie mogłem go, podług przyrzeczenia w prospekcie wyrażonego, latem drukować: wszakże i ten czas poświęcałem praktyce w pasiekach. Pierwszych dni listopada wyjeżdżam z Warszawy, jedynie w celu zadość uczynienia tey obietnicy; a zatém proszę szanownych Kollektorów, o niezwłoczne odesłanie uzbieranych pieniędzy za rozebrane bilety, do kassiera Lyceum Wołyńskiego w Krzemieńcu osiadłego. Międzyboż 1 październ. 1828 roku.

Mikołay Witwicki.

Pozwolono drukować. Dnia 23 października 1828 roku. Cenzor Kollegialny Assesor Ignacy Szydłowski.

Ostrzeżenie: Niżey podpisany, mający pretensyą o własność majątku Haniewa alias Ka-

*

miennego Logo Olechnowskiego nazywającego się w Wileń. Pcie położonego i summy, tradycyynym sposobem na majątku Szuksztułach w tymże Wilen. Pcie i dworku w mieście Wilnie leżących opartey, do posiadającey dziś rzeczone majątki nieprawney posesorki JPani Felicyanny z Urbanowiczow Wołżyńskiey, ogłasza, aby nikt pod jakimkolwiek bądź pozorem z pomienioną Wołżyńską żadnych umow i układow tyczących się majątkow pojaśnionych niezawierał, gdyż przezemnie, jako prawego onych aktora i pretensora ku odpowiedzi pozywanym będzie. 1828 Roku mca paździer. 22 dnia.

Jan Walicki.

Pozwolono drukować. Wilno dnia 22 października 1828 r. Cenzor Kollegialny Assesor Ignacy Szydłowski.

---

3 Na mocy approbaty Littewsko-Wileńskiego Guberskiego Rządu, pod datą 2 lipca idącego 1828 roku, założona została fabryka tytuniu, o którey mam honor ninieyszém Szanowną Publiczność zawiadomić, iż w rzeczoney fabryce znayduje się wszelkiego gatunku tytuń, pod własną mą formą, w rozmaitym papierze ułożony, na jakowym będzie wyrażony drukiem następny napis: *Wagstaff Super fine de Maryland*, ponieważ tytuń takowy z nayprzedniey szych marylandzkich liści jest przygotowany, przeto forma takowa na dziewięć gatunków jest podzielona, których cena Sortu oznacza się następująca:

1. Sort pierwszy za funt	1 kop.	40	Srebr.
2. Sort	—	45	—
3. —	—	50	—
4. —	—	60	—
5. Sort	—	80	—
6. —	—	90	—
7. Sort za funt 1 rub.	1 —	—	srebr.
8. —	1 kop.	20	—
9. —	1 —	80	—

Takowy tytuń podpisem i pieczęcią mą własną jedną białą, a drugą z laku wyciśniętą nacechowany i odpowiednie do tablicy szczegółow w paczkach, po miernev i przyzwoitey cenie przedawanym będzie. Podchlebiam sobie, iż każdy z kupujących rzeczony towar przez dobry gust i przekonanie o dobroci onego, zechce wszędzie zalecić, i o fabryce mojey dobrą opinią uczynić.

Fabryka ta wspól z magazynem do niey należącym w domie oyca mojego Josiela Tobiasza Sakheyma pod N. 354 na Zmudzkiey ulicy jest założona. Abraham J. Sakheim.

Wolno drukować Policmeyster Chrząstowski.

Nowe Dzieło.

3 Wyszło z druku dziełko pod tytułem: Historya Literatury Polskiey. Podług dzieł Bentkowskiego, Juszyńskiego, Ossolińskiego i Sołtykowicza, w krótkim rysie wystawił Zygmunt Bartoszewicz. W Wilnie nakładem i drukiem A. Marcinowskiego. 1828. Cena sr. kop. 22½.

Dostać można w Redakcyi Kuryera Litt.

Pozwolono drukować. Wilno d. 13 paździer. 1828 r. Cenzor Kollegialny Assesor Ignacy Szydłowski.

---

3 W Xięgarni Alexandra Zołkowskiego, przy ulicy Sto-Jańskiey, w domu Gucewicza, jest do przedania następujące dziełko:

Zbiór przepowiedzeń o upadku Tureckiego Państwa: 1. Greckiego Cesarza Leona przemądrego. 2. Metodyusza Biskupa Patrskiego. 3. Znaleziono na grobie Konstantyna wielkiego. 4. Marcina Zadeka. 5. Sułtana Solimana. 6. Arabskiego astrologa Musta-Eddyna. Przekład z Rossyyskiego; z portretem tureckiego Sułtana Machmuda II. 8vo w Wilnie 1828.

Cena exemplarza srebr. kop. 50.

Z pocztą do mieysca oznaczonego kop. 45.

Można też dostać u Pana Makarewicza w Mińsku.

Pozwolono drukować. Wilno d. 15 października 1828 r. Cenzor Kollegialny Assesor Ignacy Szydłowski.

Kurs wileński na assygnaty od d. 26 mca 8bra r. sr. 3 r. 75¾ k., imperyał 37 r. 57½ kop.
